

lem vil vide, hvorledes det staar sig med Begejstringen og Frivilligheden hos den værnepligtige Ungdom, vil jeg tillade mig at henvise ham til de staatlige Oplysninger, der foreligge for hvert Aars Sæssion, og som indsendes fra samtlige Udskrivningskredse. Hvis han der vil henvende sin Opmærksomhed paa to Sæssioner, der ligge 5 til 6 Aar tilbage i Tiden, beder jeg ham undersøge naar der var de fleste Frivillige, enten den Gang, da der var en vis Mulighed for at kunne komme i Krig, eller senere, da en saadan Mulighed ikke længere forelaa. Jeg negter selvfølgelig ikke, at dersom Fædrelandet virkelig kommer i Krig, dersom Landet virkelig er i Fare, der da vil vise sig Begejstring hos vor Ungdom; det er jeg sikker paa, og da er ogsaa Begejstringen paa sin rette Plads. Men den Begejstring, som det ærede Medlem omtalte, som skulde finde Sted i Nutiden og vise sig ved, at man i en ung Alder styrtede til Færnerne, den findes ikke; det er en ikke ægte Blomst, hvormed han har smykket Ungdommen. — Jeg skal nu forlade det ærede Medlem for 9de Kreds og tillade mig at udtale mig om et Par Punkter i det foreliggende Finantslovsforslag.

Til det Foredrag, hvormed det ærede 5te kongevalgte Medlem (Fischer) igaar aabnede Debatten, er det mig en Fornøjelse i saa godt som Alt at kunne slutte mig. Der er kun et enkelt Punkt, som det ærede Medlem var lidt mindre fuldstændig i og gif lidt let hen over, og om hvilket jeg derfor vil tillade mig et Par supplerende Bemærkninger. Jeg tænker her paa det kongelige Theater. Jeg maa ganske fore berrøre det kongelige Theaters finantsielle Stilling under vor frie Forfatning. De Herrer ville erindre, at det begyndte med, at alle ved Theatret ansatte Kunstnere vare kongelig ansatte; de havde allerede deri en vis Tilfredsstillelse; det at hedde „kongelig Stuepiller“, at vare kongelig Embedsmænd var for dem et vist Stempel paa den Stilling, de vare i, som de satte Pris paa. Tillige var der, hvad der var langt væsentligere, dermed forbundet Ret til Pension. Theatret havde dertil et Tilskud af 50,000 Rbd., og efter nogle Aars Forløb fik det, som bekendt, det saakaldte Sædillæg, hvis Størrelse varierede noget, men som dog vistnok kan anslaaes til mindst 10,000 Rbd. aarlig. Saaledes var altsaa i den første Periode Theatrets Stilling: kongelig Ansættelse for Stuepillerne og et Tilskud af Statskassen af 60,000 Rbd. Naar man nu paa Grund af en vis Theori har bortskaaet den kongelige Ansættelse og som Følge deraf Pensionsretten og altsaa i Tidens Løb vil indvinde omtrent 33,000 Rbd. aarlig, som, saavidt jeg husker, er Gjennemsnittsummen for Pensionerne, synes Vilighed at tale for, at man paa den anden Side forsøgede Tilskudet, saa at Theatret var istand til at lønne sine Kunstnere noget højere, navnlig de Kunstnere, som ikke have Forventning om at faae

Pension. Men det er saa langt fra Tilfældet, at man tværtimod efter nogle Aars Forløb afsnappedes det saakaldte Sædillæg og indskrænkede sig til at give Theatret 50,000 Rbd. om Aaret, hvoraf det da vel at mærke maatte betale i Renter til Sorey Akademi omtrent 7,700 Rbd. Saaledes var Tilstanden tidligere. Nu ere vi jo komne dertil, at man i det andet Thing saa langt fra har villet give Tilskud, at man endoglaa ved 2den Behandling er kommen til at reducere det til -- 1,000 Kr., hvilket dog er bleven optillet saaledes, at der i det foreliggende Lovforslag for Diebliffet er et Tilskud af 9,000 og nogle Hundrede Rigsdaler. Paa hvilket Tidspunkt er det nu, at man har fundet det forvaarligt at gjøre en saa overordentlig Indskrænkning i det Tilskud, Theatret tidligere har faaet? Det er paa et Tidspunkt, da Theatret har faaet en stor og ny, jeg haaber formaalstjenlig Bygning, som ialtsald udkræver meget betydelige Driftsomkostninger, og da Theatret staar fuldstændig blottet for Materiel, da det mangler Materiel til hele sit gamle store Repertoire. Tilstanden er jo derfor ogsaa for Diebliffet saaledes ved Theatret, at man ikke spiller de Stykker, man kan spille, at man spiller ikke af Hensyn til Stykkerne, men af Hensyn til Dekorationerne; saaledes er Stillingen. Naar jeg siger dette, er det ikke som nogenjomhelst Bebreidelse til Theatret, thi det kan ikke gjøre Andet, men det er en uheldig Stilling for en Statsinstitution, at den istedetfor at rette sig efter Stykkerne maa rette sig efter Dekorationerne. Derfor ville de ærede Theatergangere ogsaa have lagt Mærke til, at i alle de Stykker, der foregaa i vor Tidsalder, forekommer den samme moderne Stue; de spilles alle i samme Stue. Ved Theatret kender man kun een Tresort, det er Bøg; man har kun een Stov, og den bruger man baade til at forestille Dyrehaven og til at forestille Thüringerwald; det er Theatret nødt til. Jeg bebrejder, som sagt, ikke Theatret dette; det er en Stilling, som er uheldig, men det kan ikke være anderledes. Denne Situation kan ikke vedblive. Theatret har en meget stor Kæffe af Stykker, som bleve givne i forrige Sæson, men som det aldeles ikke kan give for Diebliffet, en stor Mængde Stykker, som ville være alle de Herrer nærværende, saa store og vigtige Arbejder som, for at nævne da ypperste af dem, Operaen „Don Juan“, endvidere „Wilhelm Tell“, „Faust“, „Lohengrin“, „Den Stumme i Portici“, Baletterne „Napoli“ og „Baldemar“, fremdeles „Hakon Jarl“, „Cymbeline“, „Romeo og Julie“ osv. Alle disse store Stykker, som Theatret har givet i forrige Sæson, kan det nu aldeles ikke give; det er fuldstændig umuligt, før det har faaet de dertil hørende Dekorationer. Naar nu Theatret slutter ved dette Theaters Aars Udgang og, som jeg antager, uden noget Overskud, saa har det jo at udrede for det første Lønninger for 3 Maanedes. Som de Herrer vide, beløbe de sig til en meget betydelig Sum,